

АПІФІТОТЕРАПІЯ ТА ПРОДУКТИ БДЖІЛЬНИЦТВА – АКТУАЛЬНІ СПОСОБИ ОЗДОРОВЛЕННЯ У КОСМЕТОЛОГІЇ ТА ДЕРМАТОЛОГІЇ

Єгоркіна Д.М., Король В.В.

Національний фармацевтичний університет, м.Харків, Україна

Вступ. Мед являє собою отриманий бджолами перенасичений розчин, який складається в основному з фруктози та глюкози, містить фенольні сполуки білки, амінокислоти, вітаміни, ферменти, мінерали. Згадуючи найдавніші цивілізації, можна зауважити те, що мед часто використовувався у ролі лікувального засобу. Мед застосовували у якості пов'язки на рани та опіки, для лікування лишая, себореї, лупи, псоріазу. У косметичних препаратах даний продукт бджільництва проявляє пом'якшувальну, зволожуючу дію на волосся, підтримує молодість шкіри, сповільнює утворення зморшок, регулює рівень рН та попереджує інфікування патогенними мікроорганізмами [5]. Вчені вперше повідомили про здатність меду вбивати хвороботворні мікроби ще наприкінці VIII століття, дослідження у цьому напрямку продовжуються і у теперішній час [4]. Звичайно, у процесі масштабного розвитку та вдосконалення технологій на даний час науковцями багатьох країн вже багато років доведені та підтверджені лікувальні властивості меду, бджолиної отрути, маточного молочка, квіткового пилку, прополісу на організм людей. У національному фармацевтичному університеті на кафедрі аптечної технології ліків під керівництвом академіка Олександра Івановича Тихонова проводилися наукові розробки по виділенню стандартизованих біологічно активних субстанцій з продуктів бджільництва, які складають великий попит як доступні джерела для виробництва та отримання лікарських препаратів. Широкий спектр біологічно активних сполук, які входять до складу меду, здатний при правильному застосуванні не тільки підтримувати необхідний для життєдіяльності організму баланс корисних речовин, а й брати активну участь у лікуванні патологічних станів. Незважаючи на те, що бджільництво – це один з найдавніших напрямів, хімічний склад меду досі не вивчений у повному обсязі [2]. Присутність меду бджолиного сприяє усуненню запалення на уражених ділянках шкіри. При цьому біологічна активність меду проявляється щодо багатьох видів мікроорганізмів [1]. За останні роки фармацевтична промисловість України значно розширила асортимент лікарських препаратів, більшість з яких є ксенобіотиками, тобто чужорідними для людського організму. Синтетичні препарати мають негативний вплив на організм і це підтверджується цілою низкою побічних дій, саме тому в медицині було виділено напрям – апіфітотерапія, який означає систему оздоровлення організму за допомогою продуктів, які складаються з різних поєднань меду, прополісу, маточного молочка, бджолиного обніжжя, бджолиної отрути та лікарських рослин [2].

Матеріали та методи. Для реалізації мети нашої роботи було проведено огляд літератури по базі Pubmed.gov, пошук наукової інформації з використанням інших наукових джерел за обраною темою із застосуванням ключових слів.

Результати та їх обговорення. У теперішній час майже усі великі косметичні компанії випускають препарати на основі продуктів бджільництва. Завдяки

своїм високим гігроскопічним властивостям мед поглинає шкірні виділення, проявляє незаражуючу дію, надає шкірі свіжості, м'якості, розгладжує зморшки. Косметичні засоби на основі продуктів бджільництва мають ряд протипоказань, до яких належать алергічні реакції на мед та інші продукти бджільництва, розширені пори та капілярні зірочки на обличчі, пришвидшений ріст волосся на обличчі. З особливою обережністю використовувати засоби з медом слід людям з цукровим діабетом, ексудативним діатезом, захворюваннях, які пов'язані із затримкою в організмі вуглеводів, при бронхіальній астмі [2]. Напрямок апіфітотерапія дозволяє використовувати апіфітопродукцію, яка виготовлена з двох великих груп вихідної сировини: з одного боку – продукти бджільництва, з іншого – екстракти лікарських рослин. Фітоекстракти – друга частина апіфітотерапії – виконує функції таких носіїв, які транспортують активні складові речовини меду, прополісу, маточного молочка та інших продуктів бджільництва до органу-«мішені». Хоча апіфітопродукція не є панацеєю від усіх хвороб, які існують у світі, але все ж таки здатна проявляти великий позитивний вплив на організм людини, покращувати здоров'я, шкіру, волосся, додавати сил [3]. Отже, використання продуктів бджільництва та напрямку апіфітотерапія у сучасному світі косметології та дерматології є одним із найбільш актуальних, раціональних, ефективних та натуральних способів терапії, бо дозволяє людині продовжувати існувати у світі «людина-природа» та допомагає знижувати використання лікарських та косметичних препаратів, які отримані синтетичним шляхом. Натуральні засоби – запорука здорового способу життя, молодості та краси.

Список літератури

1. Авторські прописи: фармацевтичний довідник / Автори-упорядники: Бокшан Л.В., Ковзан Р.Д., Дячишин Р.І., Олійник П.В. Львів: Медицина світу, 2002. 208 с.
2. Мед натуральний в медицине и фармации (происхождение, свойства, применение, лекарственные препараты)/Монография, под редакцией академика Украинской академии наук А.И.Тихонова. Харьков «Оригинал» 2010.
3. Apitherapy/Jacqueline L. Longe, ed. (2005, 2nd ed.) The Gale encyclopedia of alternative medicine.
4. Honey: A realistic antimicrobial for disorders of the skin/Pauline McLoone, Mary Warnock, Lorna Fyfe. Journal of Microbiology, Immunology and Infection. 2016 Apr.
5. Honey in dermatology and skin care: a review/Bruno Burlando et al. J Cosmet Dermatol. 2013 Dec.